

Stykke ifkun drejer sig om Komprimeringsanstaltens Maskiner uden at berøre de helt andre Forhold ved Kølemaskinerne, medens Konklusionen i sidste Stykke gaar ud paa, at Lovforslagets Bestemmelser ikke ville være synderlig trykkelige for Komprimeringsanstalten, men derimod i høj Grad byrdefulde for de Bedrifter, som benytte Kølemaskiner. Jeg skal da tillade mig at behandle Spørgsmaalet først for disses Vedkommende.

I de saakaldte Kølemaskiner findes en af Størrelsen afhængig, men under alle Omstændigheder betydelig Mængde sammenpressedt Kulhyre, Ammoniak eller Svovlsyrling — af hvilke de tvende sidste ere i høj Grad sundhedsfarlige — indespærret i Apparatet, af hvilket en Del udgøres af en forholdsvis lang, luftet Rørledning, der er sat i Forbindelse med en Kompressionspumpe. Nu er det jo en given Sag, at man, naar der skal havees Tryk for, at hele Apparatet er i Besiddelse af fornøden Styrke, bør kræve, ikke alene at de enkelte Dele (hvad formentlig finder Sted ved alle de bedre Fabriker) ere prøvede i selve Fabrikken, men ogsaa, at hele Apparatet efter Opstillingen underkastes en Trykprøve ved et passende højt Tryk, ligesom der bør havees Sikkerhed for, at de paa Ledningerne anbragte Trykmaalere (efter hvilke der arbejdes, naar Maskinen er i Gang) ere retvisende, at der under visse Omstændigheder er anbragt Sikkerhedsventiler, samt at der findes fornødne Afspærringsventiler, saaledes at man ved eventuelt Brud eller større pludselig opstaaet Utæthed kan forhindre, at hele den store Mængde i Apparatet indesluttede Luft strømmer ud. Da disse Maskiner jo oftest (i Mejerier) passes af Folk uden maskinel Uddannelse, maatte man for Betjeningens Sikkerhed tillige kræve, at der ved enhver Kølemaskine findes en af den paa-gældende Fabrik udfærdiget kort Beskrivelse med tydelig Angivelse af Betjeningsmaaden. Ved den Benyttelse, som hyppigst finder Sted af Kølemaskinen, vil imidlertid visse Dele af Rørledningssystemet være særlig udsatte for Omgivelsernes navnlig den fugtige Lufts korroderende Indvirkning, saaledes at det vel kan risikeres, at der ved Brugen pludselig sker et Brud eller en større Utæthed, hvorved en Mængde af den under højt Tryk indesluttede Luft strømmer ud — mulig uden at foraarsage Ulykkestilfælde, men under alle Omstændigheder til stor Skade for de Produkter, som findes i Nærheden. Det vilde derfor, og det ikke alene for Sikkerheden, være rigtigt, at der i alt Fald i Bedrifter, som ikke selv have et virkelig betryggende maskintyndigt Tilsyn med regelmæssige Mellemrum, samtidig med en Kontrolering af Apparatets Trykmaalere blev foretaget en omhyggelig Underøgelse, eventuelt, naar det derefter skønnedes nødvendigt, ledsaget af en Trykprøve af de truende Dele af Apparatet. Men dette Ettersyn, som jo særlig vilde ramme Mejerier, der ikke have egentlig maskintyndig Assistance, vilde for saa vidt ikke gribe forstyrrende ind i Driften, som Kølemaskinerne her ere ude af Brug den største Del af Aaret.

Dette vilde i store Træk være de Forordninger, som maatte stilles ved, et eventuelt Tilsyn med de saakaldte Køleanlæg — om de med nogen Høje kunne benævnes „i høj Grad byrdefulde“, skal jeg lade staa hen, idet jeg kun skal tilføje, at der selvfølgelig ikke (hvad en Taler ved Lovforslagets 1ste Behandling nærede Frygt for) er tænkt paa at kræve nævneværdige Ændringer eller Forandringer ved de alt bestaaende Kølemaskiner.

Medens Andragendet som angivet — uden nogen Motivering og uden Kendskab til de Forordninger, som maatte blive stilledes til Gjældtgørelse af Sikkerheden ved Kølemaskinerne — fremhæve et eventuelt Tilsyns Byrdefuldhed, kunde det synes, som om det med fuldstændig Tavshed forbigik den anden Side af Sagen, nemlig: om der dog ikke skulde være Grund til at øve Kontrol med disse Apparater og foreskrive visse Regler for deres Indretning, selv om derved maatte forvolde nogen Ulempe og paahyrdes nogen Udgift for de paa-gældende Virksomheder. Dette er dog ikke saa, og det synes endog yderligere, at Andragendet — maatte ubevidst — besvarer Spørgsmaalet ubetinget bekræftende. Naar det nemlig fuldt ud maa erkende Betimeligheden af, at Beholderen til de sammenpressede Luftarter for Sikkerheds Skyld regelmæssig synes og prøves ved et mange Gange højere Tryk end det, hvorunder Stoffet befinder sig indesluttet, saa skulde man dog heri se en Indrømmelse af, at de Apparater, som rumme fra en halv Snes til flere Hundrede Bund af de samme Stoffer, og hvor der ved Maskinens Gang i Dele af Apparatet kan opstaa Tryk (for Ammoniak normalt indtil 10 for Kulhyre indtil 70 Atmosfærer) der under ugunstige Forhold endog kunne overstride Trykkene i Beholderne, ikke ere absolut udfærdige og vel kunne trænge til nogen Kontrol. Og dette bekræftes ogsaa fuldt ud ved Erfaringer gjorte i Tyskland, hvor man efter Opgivende i Aarene 1892—96 ved 2000 Ammoniakmaskiner har haft Sprængninger, der foranledigede 10 alvorlige Ulykkestilfælde og ved 500 Kulhyremaskiner 7 Ulykkestilfælde med 6 Dødsfald. Men herhjemme synes da ogsaa den virkelige Sagkundskab at være stemt for Forholdsregler, idet den Kommission, som Landhusholdningssekskretariatet i sin Tid har nedsat til sammenlignende Underøgelse af